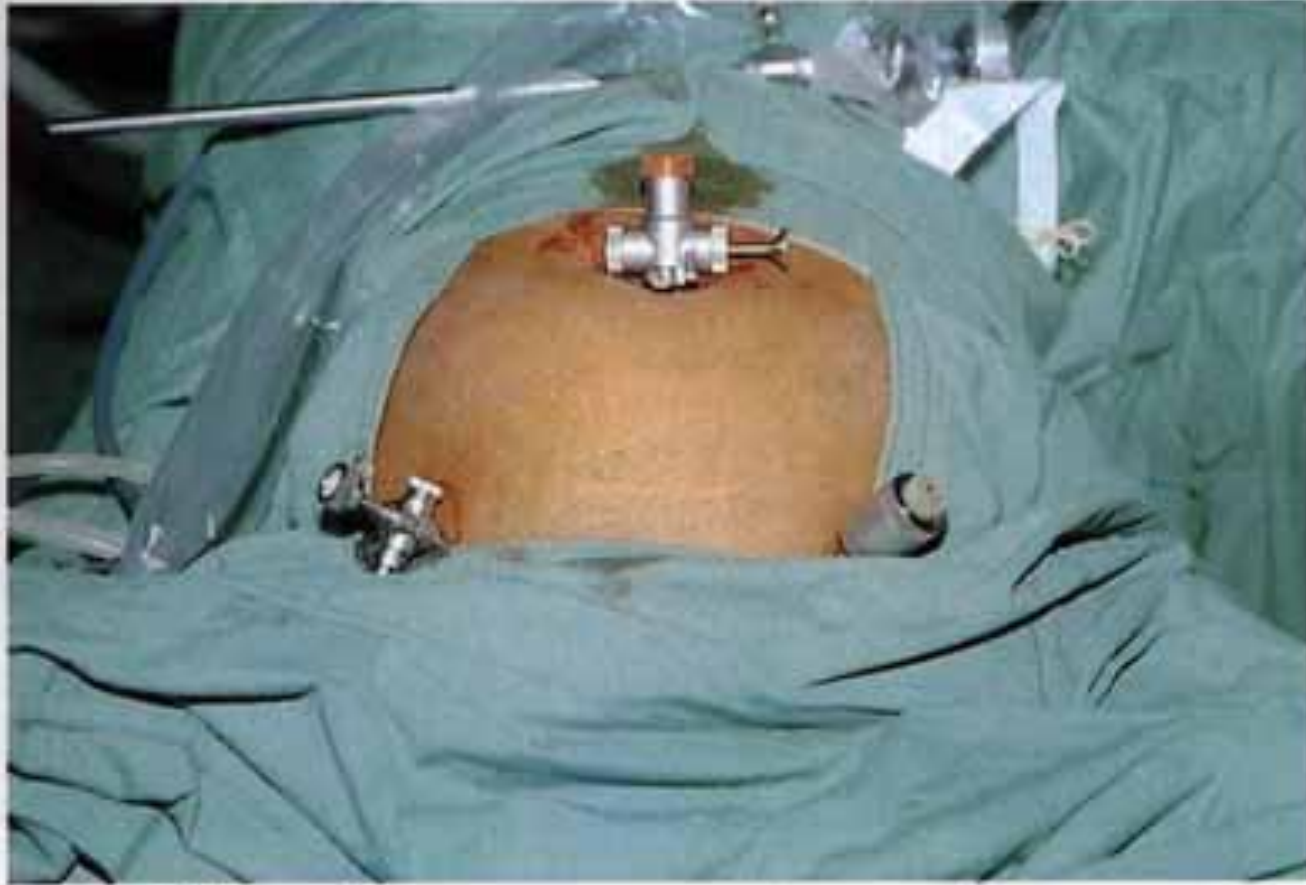

جراحی لاپاراسکوپی

Diagram 3: Trocar sites. From: Atlas of Laparoscopic and Hysterectomy Techniques (Ed. T.Tulandi), W.B.Saunders, London, 1999.

تعریف لاپاراسکوپی

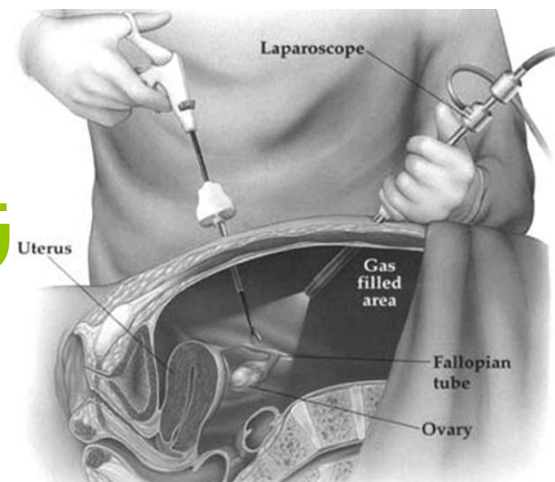

لاپاراسکوپی به معنی دیدن حفره شکمی به کمک دوربین است.

اعمال جراحی که به کمک لاپاراسکوپ انجام می شود در واقع به نوعی *minimally invasive surgery* می شود زیرا حداقل تهاجم به بافت های بدن وارد می گردد.

این روش را *keyhole surgery* نامیدند زیرا با سیستم های ابتدایی گذشته، حفره شکم از طریق يك سوراخ كوچك و با ورود يك دوربین به داخل آن مستقیماً از طریق چشم مشاهده می شد مانند مشاهده ای كه چشم از پشت سوراخ كلید بداخل يك اتاق می نماید.

تاریخچه لاپاراسکوپی

- دشوار است که یک فرد را پیشگام استفاده از روش لاپاروسکوپی دانست .
- در سال 1902، Georg Kelling، از برای اولین بار روش لاپاروسکوپی در سگ را انجام داد
- در سال ۱۹۱۰ هانس کریستین Jacobaeus اولین عمل لاپاروسکوپی در انسان را گزارش کرد.
- برای اولین بار لاپاراسکوپی تشخیصی توسط رائل پالمر ، در اوایل ۱۹۵۰ ظاهر شد .
- Kurt SemmFrangenheim و Semm. Hans Lindermann هیستروسکوپی CO2 در اواسط دهه هفتاد انجام دادند.
- در سال ۱۹۷۵ ، Tarasconi ، از گروه زنان و زایمان دانشگاه Passo Fundo تجربه خود را با Ressection ارگان ها با لاپاروسکوپی Salpingectomy آغاز کرد .
- در سال ۱۹۸۱ ، Semm ، از Universitats Frauenklinik، آلمان ، اولین عمل جراحی لاپاراسکوپیک آپاندکتومی را انجام داد .

اندیکاسیونهای لاپاراسکوپی :

- ❖ برداشتن کیسه صفرا، آپاندیس، رحم یا فیبروم رحمی، تخمدانها یا کیست آنها
- ❖ ترمیم فتقهای جدار شکم و کشاله ران
- ❖ ترمیم فتق مری و اصلاح بیماری ریفلاکس معده به مری
- ❖ برداشتن معده، برداشتن قسمتی از کولون یا تمام آن
- ❖ جراحی طحال
- ❖ برداشتن توده های داخل شکمی نظیر تومورهای غده فوق کلیه، پانکراس وحتىی کبد و کیستهای خوش خیم پانکراس و کبد
- ❖ چاقی مفرط
- ❖ ...

FOTORESEARCH

مزایای لاپاراسکوپی

- ❖ ۱- کاهش درد، ایلئوس و معضلات زخم‌های پس از جراحی مانند عفونت و ترشح و خطر باز شدن زخم و بهبود سریعتر
- ❖ ۲- کاهش ایجاد چسبندگی شکمی (دردهای راجعه، انسداد روده و خطر نازایی)
- ❖ ۳- نتایج بسیار بهتر از نظر زیبایی ۲
- ❖ ۴- افزایش دید از طریق بزرگنمایی و دید بهتر در جاهایی مانند فضاهای لگنی و زیر دیافراگمی
- ❖ ۵- کاهش تماس با خون و مایعات بدنی بیمار
- ❖ ۶- دستکاری کمتر روده‌ها و برش کمتر صفاق منجر به کاهش پاسخ استرسی و کاهش ایلئوس و کاهش زمان بستری

محدودیت‌های لاپاراسکوپی

❖ افزایش طول عمل

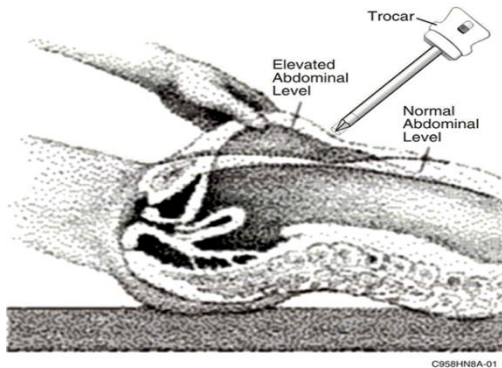
❖ نیاز به خرید و نگهداری تجهیزات گران قیمت با فن آوری پیشرفته و نیاز به تجربه فنی بیشتر

❖ خطر آسیب‌های بالقوه به عروق و احشای داخلی (در نتیجه ورود سوزن - کانولا و جاگذاری نامناسب وسایل) و سوختگی‌های ناشی از افزایش دما

❖ دردهای شکم و شانه، آمبولی گاز، اختلال در عملکرد قلب و عروق، پنوموتوراکس و افزایش گاز کربنیک در خون و...

❖ اشکال در بند آوردن خون به دلیل مشکلات فنی و نیز به دلیل اینکه خون از طریق جذب نور جلو دید را می‌گیرد و اشکال در ارزیابی مقدار خونریزی

❖ محدودیت در ترمیم کامل احشا به خصوص اعضای که دارای تومور باشد

◉ در تمامی اعمال جراحی لاپاراسکوپی لازم است که حفره صفاقی به فضایی جهت انجام اعمال تشخیصی یا درمانی بدل شود.

- به وسیله کشش مکانیکی دیواره شکمی (لاپاراسکوپی بدون گاز)

- با وارد نمودن گاز به شکم

گازهایی که برای دمیدن می توان استفاده کرد عبارتند از:

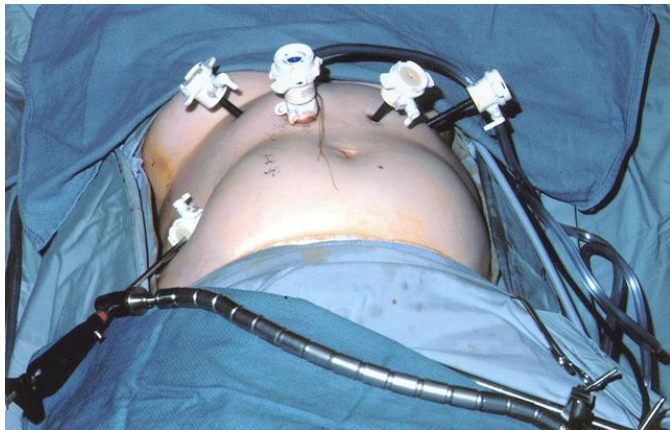
O₂، نیتروژن اکساید (N₂O)، CO₂، هوا، هلیوم، نئون و آرگون .

مزایای CO_2

- ❖ حلال تر از هوا یا اکسیژن و N_2O در خون
- ❖ ظرفیت حمل CO_2 در خون بعلت بافری بیکر بنات و Hb و Pr های پلاسما بالاست. (خروج راحت توسط ریه ها)
- ❖ دفع سریع آن حاشیه امن CO_2 وریدی را $\uparrow$ می دهد. (علائم آمبولی CO_2 سریع بر می گردد)
- ❖ دوز کشنده CO_2 آمبولی ۵ برابر هوا است.
- ❖ عدم تغییر شکل و شکست نور
- ❖ عدم احتراق
- ❖ تهیه آسان و ارزان

N2O در لاپاراسکوپی

- مزایا: از نظر فیزیولوژیک بی اثر ، در بیحسی موضعی ایجاد بیحسی بهتر، کاهش END TIDAL CO2
- خطر: جذب سریع و آمبولی هوا، در صورت نشت خطرناک برای پرسنل
- اثر بر توسعه متاستاز نامشخص ، safe بودن در حاملگی نا مشخص

سایر گازها در لاپاراسکوپی

- استفاده از گازهای خنثی (هلیوم - آرگون - نئون) بجای Co_2
- مزایا: از افزایش $Paco_2$ ثانویه به جذب آن جلوگیری می کند (نیازی به هیپرونتیلیسیون ندارد)، عوارض متابولیک ندارد، نیاز به آنالژی بعد عمل در هلیوم کمتر از co_2
- عدم تفاوت در تغییرات همودینامیک
- معایب: حلالیت پایین این گازها در خون منجر به افزایش آمبولی گاز (دوز کشنده co_2 ۵ برابر هوا)، احتمال احتراق در اکسیژن و هوا

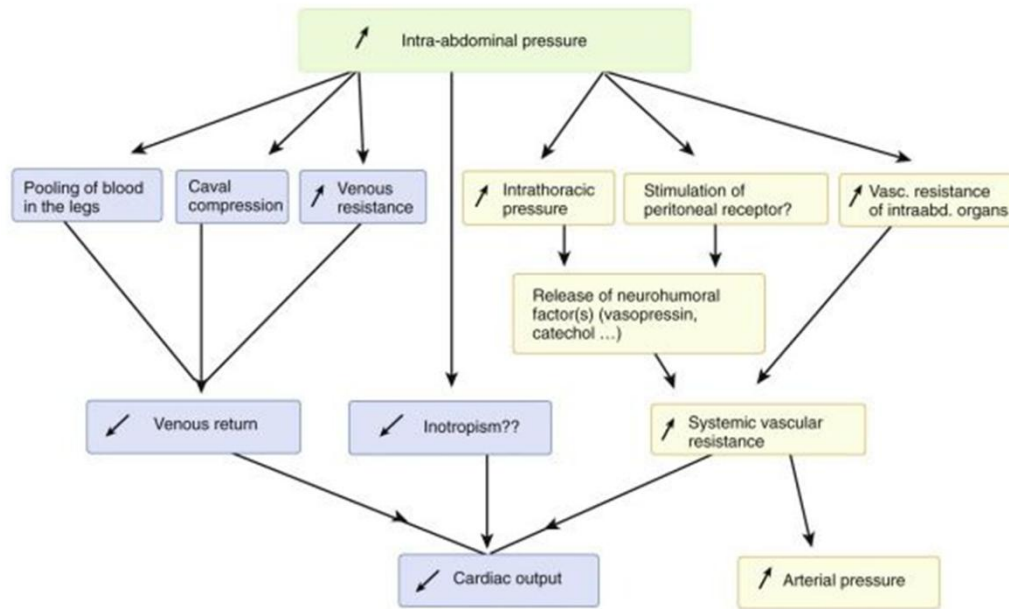
اثرات فیزیولوژیک پنوموپریتونئوم

Table 1 Physiological effects of pneumoperitoneum

Cardiovascular	
IAP < 10 mm Hg	↑ VR → ↑ CO
IAP 10–20 mm Hg	↑ IAP → ↓ VR → ↓ CO ↑ IAP → ↑ SVR BP ↓ CO × ↑ SVR ↔ ↑ BP
IAP > 20 mm Hg	↓↓ VR → ↓↓↓ CO ↓ BP
Respiratory	
Lung volumes esp FRC	↓
Airway resistance	↑
Pulmonary compliance	↓
Airway pressure	↑
Risk of barotrauma	↑
V/Q mismatch	↑
Renal	
Renal function	↓
Gastrointestinal	
Risk of regurgitation	↑
Neurological	
ICP	↔ ↑
CPP	↔ ↓

IAP, intra-abdominal pressure; VR, venous return; CO, cardiac output; SVR, systemic vascular resistance; BP, blood pressure; FRC, functional residual capacity; ICP, intracranial pressure; CPP, cerebral perfusion pressure.

اثرات قلبی عروقی

Figure 68-4 Schematic representation of the different mechanisms leading to decreased cardiac output during pneumoperitoneum for laparoscopy.

اثرات پوزیشن لاپاراسکوپی

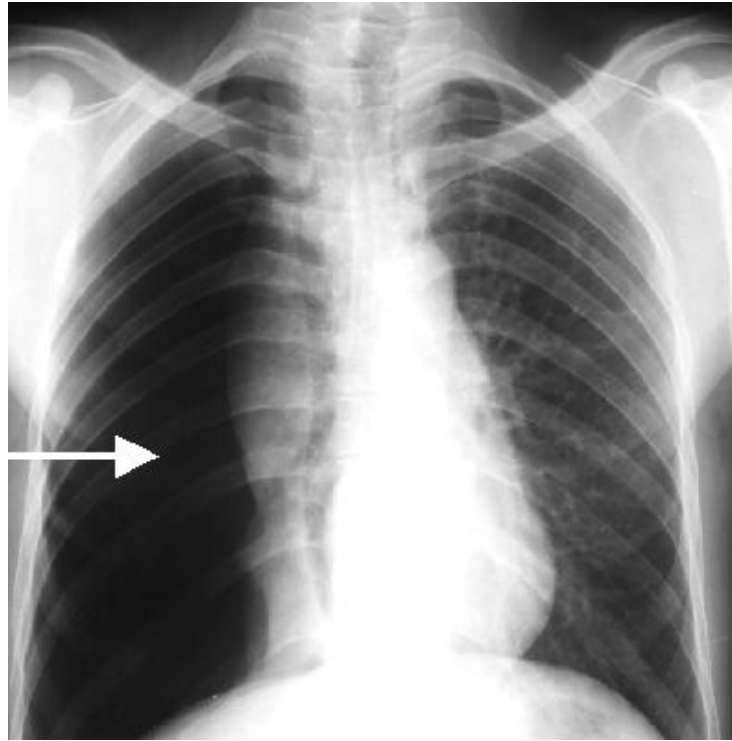
Table 2 Physiological effects of positioning

	Trendelenburg	Reverse Trendelenburg
Cardiovascular		
VR	↑	↓
CO	↑	↓
BP	↔	↓
Respiratory		
Lung volumes	↓	↔
V/Q mismatch	↑	↔
Atelectasis	↑	↔

عوارض گاز لاپاراسکوپی

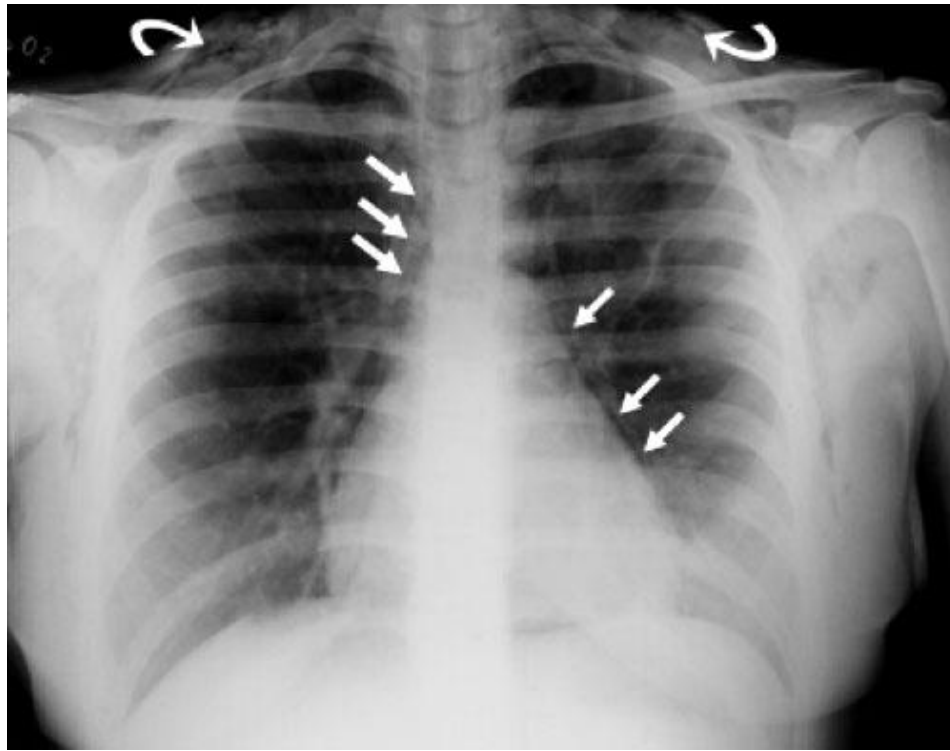
- ❖ آریتمی
- ❖ آمفیزم زیر جلدی
- ❖ پنوموتوراکس
- ❖ پنومومدیاستن
- ❖ آمبولی گاز
- ❖ تروما

pneumothorax

pneumomediastinum

لاپاراسکوپى بدون گاز

- اتساع دیواره شکم با استفاده از tilt دیواره شکم با یک رتراکتور
- عواقب عوارض ناشی از افزایش IAP و استفاده از Co2 را ندارد.
- پرفیوژن کلیوی و احشائی تغییر نمی کند و درد و تهوع و استفراغ را کاهش می دهد.
- این تکنیک برای بیماران قلبی ریوی شدید ، مفید است

لاپاراسکوپی در حاملگی

- ↑ ریسک سقط جنین و زایمان زودرس
- آسیب به ر حم حامله در اثر وارد شدن سوزن و تروکار
- هیپر کاربی ناشی از پنوموپریتوئن ← اسیدوز جنینی
- کاپنوگرافی راهنمای مناسب جهت ونتیلاسیون در حین لاپاراسکوپی برای حاملگی است
- بایستی از لاپاراسکوپی قبل از هفته ۲۳ و از هیپر کاربی جلوگیری شود.
- تجویز توکولیتیک برای قطع زایمان زودرس
- لاپاراسکوپی Open یا بدون گاز هم مفید است.

کنترل اندیکاسیون‌های لاپاراسکوپی

۱- عدم توانایی عمل بیهوشی عمومی

۲- خونریزی وسیع که نیازمند اعمال روش‌های سریع‌البرای نجات جان بیمار باشد (صدمات، تروما، آنوریسم پاره شده، خونریزی پس از جراحی)

۳- انسداد روده‌ها

۴- جراح کم تجربه یا آموزش ندیده

۵- عدم وجود وسایل و تجهیزات، در دسترس نبودن کمک جراح و نداشتن زمان کافی

۶- بیماری قلبی-ریوی شدید

۷- اختلالات انعقادی

۸- چاقی

۹- مشکلات و بیماری‌های دیواره شکمی نظیر فتق

۱۰- مشکلات داخل شکمی (چسبندگی، انسداد روده ای، آنوریسم، حاملگی)